

REFERAT |KRS| Helse- og sosialstyret (2011-2015) d. 17-04-2012

Mødedato Tirsdag d. 17. april 2012 kl. 14:00

Mødested Rådhuset

Indholdsfortegnelse

Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 20. mars til godkjenning.....	3
Høring - Alternative reaksjoner for mindre alvorlige narkotikalovbrudd.....	5
Forslag om etablering av toalettbrakke for tiggere.....	9
Oppfølging av rapport til kontrollutvalget vedrørende vaksinasjonskontoret.....	15
Årsrapport 2011 - Helse- og sosialsektoren.....	19
Retningslinjer for tildeling av salgs- og skjenkebevillinger i kristiansand kommune 2012 - 2016.....	22

Punkt 16/12: Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 20. mars til godkjenning

Bilag

pro 200312

Dato: 10.04.12
Saksnr.: 201201676-13
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Carol Reinertsen

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
17.04.2012

Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 20. mars til godkjenning

Forslag til vedtak:

[Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 20. mars til godkjenning](#)

Tor S. Utsogn
leder

Carol Reinertsen
hovedutvalgssekretær

Trykte vedlegg: Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 20. mars

Punkt 17/12: Høring - Alternative reaksjoner for mindre alvorlige narkotikalovbrudd

Bilag

Saksprotokoll

Rapport Alternative reaksjoner for mindre alvorlige narkotikalovbrudd

Dato: 27.03.12
Saksnr.: 201201223-2
Arkivkode E: X40
Saksbehandler: Olaf Haugen

Saksgang

Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato

17.04.2012
02.05.2012

Høring - Alternative reaksjoner for mindre alvorlige narkotikalovbrudd

Sammendrag:

Kristiansand kommune har fra justisdepartementet mottatt arbeidsgruppens rapport om alternative straffereaksjoner for mindre alvorlige narkotikalovbrudd med høringsfrist 3 mai.

Bakgrunnen for arbeidsgruppens rapport er arbeidet det regjeringsoppnevnte utvalget som fikk i oppdrag å se på alternative reaksjoner mot mindre alvorlig narkotikarelatert kriminalitet.

Rådmannens forslag til høringsuttalelse er vedlagt

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet slutter seg til rådmannens forslag til høringsuttalelse

Tor Sommerseth
Rådmann

Lars Dahlen
Helse- og sosial direktør

Trykte vedlegg: Alternative reaksjoner for mindre alvorlige narkotikalovbrudd

Hva saken gjelder:

Justis- og politidepartementet (nå Justis- og beredskapsdepartementet) og Helse- og omsorgsdepartementet oppnevnte en arbeidsgruppe 16. desember 2010 som skulle se på reaksjoner og tiltak mot narkotikarelatert kriminalitet. Dette med bakgrunn i Stoltenberg-utvalgets rapport om narkotika jfr forslag 3 og 4. Kristiansand kommune har 12 januar 2011 gitt høringsuttalelse til Stoltenbergsutvalgets rapport, herunder forslag 3 og 4. Kristiansand kommune var i denne høringsuttalelsen skeptiske til forslag 4 som bl.a vurderte innføring av en tverrfaglig nemd som skulle vurdere tiltak overfor personer som pågripes for bruk av besittelse av narkotika. Arbeidsgruppen tar ikke til orde for å etablere en særskilt nemd, men ønsker å bruke de mulighet som er i det eksisterende systemet. Dette er i tråd med Kristiansand kommunes vurdering.

Innledning:

Arbeidsgruppen foreslår et tosporet samtykkebasert system, hvor det kan være tale om enten en kortvarig intervensjon i form av *motivasjonssamtale*, eller et mer langvarig *intervensjonsprogram*.

Motivasjonssamtalen er ment for personer som ikke har, eller står i akutt fare for å utvikle, et problematisk forhold til narkotika, typisk personer som kun har brukt narkotika noen få ganger. Den skal virke forebyggende.

Intervensjonsprogrammet retter seg mot personer som har, eller står i akutt fare for å utvikle, problematisk rusbruk. Formålet med programmet er å fremme brukerens rehabilitering. Vilklårene tilpasses den enkeltes behov, og kan være alt fra behandling og kontrolltiltak til opplæring og arbeid. Målgruppen er først og fremst unge, men arbeidsgruppen foreslår ikke noen øvre aldersgrense.

Arbeidsgruppen går inn for at de alternative reaksjonene inntas som særvilkår for en betinget straffereaksjon, som hovedregel en påtaleunntatelse (eventuelt dom). Dermed vil overtredelsen ikke anmerkes på ordinær politiattest. Hvis lovovertrederen ikke samtykker til alternative reaksjoner, eller gjentatte ganger bryter vilklårene i igangsatt avtale eller program, kan vedkommende ilegges alminnelige straffereaksjoner som i dag.

Det organisatoriske ansvaret for intervensjonsprogrammet vil ligge hos konfliktrådene. Intervensjonsprogrammet foreslås å bygge på ordningen med koordineringsgrupper og oppfølgingsteam i regi av konfliktrådene.

Innspill fra Kristiansand kommune

Kristiansand kommune mener at arbeidsgruppen som ble oppnevnt er svært ensartet. Kristiansand kommune mener at representanter fra forskjellige kommuner som har erfaring med alternative straffereaksjoner ved narkotikalovbrudd burde ha inngått i arbeidsgruppa. Arbeidsgruppa har ikke hatt noen representasjon fra kommuner.

Motivasjonssamtalen:

Kristiansand kommune gjennomfører bevisstgjøringssamtaler med ungdom som har begått mindre lovbrudd og der det er bruk av narkotika jfr. påtaleunntatelse med vilkår.

Bevisstgjøringssamtaler har mange av de samme elementene (innhold/antall samtaler/kartlegging/screening) som fremkommer i motivasjonssamtalen. Effekten av samtalen som en del av påtaleunntatelse med vilkår er gode, der 7 av 10 gjennomfører påtaleunntatelse med vilkår uten brudd.

Kristiansand kommune er negativ til Konfliktrådet rolle i gjennomføring av motivasjonssamtalen. Vi mener at bevisstgjøringssamtalene/motivasjonssamtalen fortsatt bør gjennomføres og koordineres av Kristiansand kommune.

Intervensjonsprogram:

Kristiansand kommune ved Hasjavvenning Kristiansand og Ungdomsteamet har siden 2006 arbeidet med personer som har begått lovbrudd knyttet til narkotikabruk. IHAP (individuell hasjavvenningsprogram) anvendes for ungdom som har utviklet et avhengighetsforhold til cannabis, og dette har mange av de samme elementer i seg som det foreslåtte intervensjonsprogrammet. IHAP blir da brukt som vilkår i en påtaleunntatelse.

Forslaget til intervensjonsprogram innebærer at aktuelle aktører samhandler og Konfliktrådet koordinerer arbeidet gjennom koordineringsgruppa med målsetting på å rehabilitere narkotikabrukeren. I de tilfeller der brukeren har en individuell plan (IP) vil dette være en sentral del av intervensjonsprogrammet og der ungdommen er under 18 år vil barneverntjenesten være sentral.

Kristiansand kommune mener at hvis det er slik at dette vil medføre en sterk økning av ungdom/unge voksne som vil ha behov for oppfølging gjennom intervensjonsprogram vil dette gi store utfordringer med hensyn til ressursbruk, da målgruppen ikke bare er unge under 18 år, men ingen øvre aldersbegrensning. Kristiansand kommune vil kunne støtte forslaget under forutsetning av at departementene vurderer økonomisk overføring til Konfliktrådet for frikjøp av kommunale tjenester tilknyttet intervensjonsprogrammet. Dette da Kristiansand kommune gjennom erfaring og gode resultater bl.a ved IHAP vil kunne bidra til gjennomføring av intervensjonsprogrammet.

Avslutning:

Kristiansand kommune mener at arbeidsgruppen i liten grad har tatt stilling til at flere kommuner allerede i dag arbeider med alternative straffereaksjoner knyttet til narkotikalovbrudd, og at dette arbeidet har en god effekt. Kristiansand kommune er i tvil om hvorvidt Konfliktrådet vil kunne levere den samme høye kvaliteten gjennom de ressurser de er blitt tildelt. Kristiansand kommune mener at kvaliteten på tilbudet som gis vil bli dårligere slik arbeidsgruppens forslag foreligger.

Kristiansand kommune mener at Konfliktrådet først må vise at de kan håndtere hovedansvaret for gjennomføring av Ungdomsstraff jfr. OT 135 L (koordineringsgrupper/oppfølgingsteam). Denne nye straffereaksjonen, som er et alternativ til ubetinget fengsel fikk Konfliktrådet ansvaret for 24 juni 2011. Kristiansand kommune mener at denne straffereaksjonen bør iverksettes umiddelbart, og evalueres før Konfliktrådet får tildelt nye straffereaksjoner.

Punkt 18/12: Forslag om etablering av toalettbrakke for tiggere

Bilag

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Dato: 10. april 2012
Saksnr.: 201204168-1
Arkivkode E: F1
Saksbehandler: Vegard Vige

Saksgang
Formannskapet
Helse- og sosialstyret

Møtedato
18.04.2012
17.04.2012

Forslag om etablering av toalettbrakke for tiggere

Sammendrag:

På bakgrunn av et politisk initiativ og ønsker fra flere av byens frivillige ideelle organisasjoner ble det 16. februar avholdt et møte mellom enkelte sentrale politikere, de ideelle organisasjonene og helse- og sosialadministrasjonen for å diskutere mulige tilbud til tiggergruppene i byen.

Møtet konkluderte med at ordføreren skulle be administrasjonen utrede muligheter og kostnader knyttet til et toalett- og dusjtilbud for disse gruppene.

Ulike alternativer har vært vurdert. Den mest relevante løsning synes å være å etablere en garderobebrakke ved siden av inngangen til tilfluktsrommet under Krag- statuen ved Vesterveien, i umiddelbar nærhet av det området mange av tiggerne har brukt som bosted. Kostnad for etablering og 1 års bruk er anslått til kr 296 000.

Forutsetningen vil være at dette etableres som et samarbeid mellom kommunen og de frivillige organisasjonene, der kommunen etablerer brakkeløsningen og de frivillige tar ansvaret for den daglige drift og oppfølging. Dette samarbeidet kan derfor, i tillegg til å bidra til en mer verdig tilværelse for fattige mennesker, også tjene som en god modell for samarbeid mellom kommunen og frivillige organisasjoner, og kan videreutvikles til å gi positive ringvirkninger også for annet samarbeid.

Forslag til vedtak:

1. Helse- og sosialstyret anbefaler Formannskapet, i forbindelse med behandling av 1. tertialrapport, å avsette kr 300 000 for etablering av en brakke med dusj og toalett for tiggerne.
2. Forutsetningen for dette er at frivillige organisasjoner påtar seg forpliktelsene med drift, vedlikehold og oppfølging av bruken av brakka.
3. Tiltaket evalueres, senest 1 år etter etablering, slik at alle positive og negative erfaringer kommer klart frem

Tor Sommerseth
Rådmann

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Bakgrunn for saken :

Antall tiggere i byen har de siste årene økt, og det har oppholdt seg et betydelig antall tiggere her også i vinterhalvåret. Det har skapt en del oppmerksomhet og vakt bekymring at mennesker på denne måten over lengre tid bor utendørs, med svært begrenset utrustning, og uten tilgang til oppvarmede lokaler eller til toalett og vaskemuligheter.

Flere har tatt til orde for at det bør gjøres noe for å sikre tiggerne et visst minimum av mulighet til å ivareta personlig hygiene. På bakgrunn av et politisk initiativ og ønsker fra flere av byens frivillige ideelle organisasjoner ble det den 16. februar avholdt et møte mellom enkelte sentrale politikere, de involverte ideelle organisasjonene (Kirkens bymisjon, Domkirken, Røde Kors, Frelsesarmeen og den ortodokse kirke) og helse- og sosialadministrasjonen for å diskutere mulige tilbud til tiggergruppene i byen.

Møtet konkluderte med at ordføreren skulle be administrasjonen utrede muligheter for å etablere et toalett- og dusjtilbud for disse gruppene.

Kristiansand Eiendom har fått i oppdrag å se på mulige tekniske løsninger for en slik etablering. Ulike alternativer har vært vurdert, blant annet har man sett på mulighet for å benytte eksisterende toalett og dusjanlegg. De potensielle ulemper for den ordinære bruk av slike anlegg har imidlertid blitt ansett som vesentlige.

Den mest relevante løsning synes derfor å være å etablere en garderobebrakke ved siden av inngangen til tilfluktsrommet under Vilhelm Kragh- statuen ved Vesterveien, i umiddelbar nærhet til det sted mange av tiggerne har brukt som bosted.

Dette er kun et *forslag* til løsning. Før tilbudet kan etableres må det søkes om byggetillatelse, og det må gis ut nabovarsel. Selv om grunneier, Kristiansand Havn, stiller seg positiv, må dette saksbehandles på ordinært vis med mulighet for avslag på søknad om byggetillatelse.

En slik brakke inneholder 1 toalett og 1 dusj, og er for øvrig innredet som garderobe. Den vil kunne gi en akseptabel toalett- og dusjtilgang, og den vil også til en viss grad kunne fungere som varmemestue, til det antall tiggere som har oppholdt seg i byen i vinter. Vi har ikke sikkert fastslått noe slikt antall, og dette har nok også variert betydelig fra dag til dag og uke til uke, men et anslag kan tyde på at omkring 50 personer over tid har oppholdt seg i byen og operert som tiggere i de senere måneder.

Det har fremkommet bekymringer for at antallet kan øke betydelig i fremtiden, og Oslo kommune planlegger for en dobling av antallet tiggere fra ca 1000 i 2011 til 2000 i 2012. Vi har ingen klare holdepunkter for hva som vil skje i Kristiansand. I forhold til dusj- og toaletttilbud vil det imidlertid, om det viser seg at antallet øker betydelig og kapasiteten blir for liten, være mulig å etablere ytterligere en brakke og dermed doble kapasiteten.

De involverte frivillige organisasjonene har ønsket at de kan samarbeide med kommunen om å ivareta tiggerne på en bedre måte. Det foreslås derfor at kommunen tar det praktiske og økonomiske ansvaret for å etablere en slik garderobebrakke, mens de frivillige tar ansvaret for den daglige driften og oppfølgingen. Dette vil først og fremst dreie seg om tilsyn slik at det ikke oppstår skade på brakke og inventar, og å se til at nødvendig renhold og annet vedlikehold blir utført.

Et slikt samarbeid kan utvikles til en god modell for samarbeid mellom kommunen og frivillige organisasjoner og kan gi positive ringvirkninger også utover dette konkrete tiltaket.

Kostnads kalkyle

Etablering av Toalett/skiftebrakke			
Kostnader ved ett års drift			
Leie av Grunn (fra Havna)	7350		
Leie av Brakke	25200		
Gebyrer	21000		Søknad om tiltak , diverse dispensasjoner
Konsulentarbeid	25000		Søknad ,koordinering
Transport/montering	15000		
Demontering	9000		Etter endt leietid
Tilknytning vann/Kloakk	68500		Graving grøfter , tank etc
Tømming Kum	10000	RS	
Strømforbruk	10000		
Elektro tilknytning	30000	RS	
Demontering elektro/VVS	20000	RS	Etter endt leietid
	241050		
Moms	55013		
	296063		

Diskusjon

Om kommunens forpliktelser

Kommunen plikter å tilby alle som oppholder seg her «nødvendige helse- og omsorgstjenester», i hovedsak betyr det tilgang til akutte medisinske tjenester. Dette løses ved at legevaktens tjenester og sykehusets akutttjenester er tilgjengelig for alle uansett hvor de måtte komme fra, ref Helse- og omsorgstjenestens §§ 3-1 og 3-5.

For de av tiggerne som kommer fra EU-land som Romania vil også ha rett til dekning av utgifter til akutte helsetjenester på samme måte som innbyggere i landet, mens de av tiggerne som ikke kommer fra EU-land vil være forpliktet til å dekke hele kostnaden for helsetjenestene.

Etablering av toalett og dusjfasiliteter som her foreslås faller klart utenfor hva kommunen har forpliktelse til.

Om mulige konsekvenser av tiltaket

Hensikten er å legge til rette for at tiggerne kan ivareta sin personlige hygiene på en bedre måte. Dette handler derfor primært om verdig behandling av fattige mennesker som kommer til byen for å skaffe penger for å ivareta seg selv og sin familie.

Kristiansand kommune kan ikke alene løse verdens fattigdomsproblemer, men vi kan legge til rette for å behandle folk som kommer hit på en best mulig måte.

Det har vært problematisert at tiggerne er avhengig av å benytte de offentlige toalettene som er tilgjengelige, og det har medført stor bruk av de sentralt plasserte offentlige toaletter. Særlig gjelder dette toalettene på bussterminalen. Etablering av en toalettbrakke vil avlaste de offentlige toalettene, og vil kunne føre til at belastningen på Bussterminalen blir redusert.

Det har også vært problematisert at det har forekommet kriminelle aktiviteter i den gruppen tiggere som har oppholdt seg i byen. Dette er en sak primært for politiet.

Imidlertid vil etablering av en toalettbrakke gi et visst skinn av offentlig "godkjenning" av at tiggere oppholder seg under Vesterveibroa, og at denne lokalisasjonen kan anses egnet for denne bruken.

Videre har det vært diskutert om en slik etablering, og annen tilrettelegging, kan virke tiltrekkende på tiggere. Dersom en slik tilrettelegging fører til at flere tiggere etablerer seg i byen kan det anses som vanskelig. Det synes imidlertid svært klart at det kun er et forhold som trekker tiggere til vår by, nemlig muligheten for å skaffe seg en inntekt. Så lenge byens borgere gir penger vil det komme tiggere – toalett eller intet toalett. Det må anses usannsynlig at en person bosatt i Romania eller Moldova, der en vesentlig andel av tiggerne har kommet fra de siste årene, reiser til Kristiansand ene og alene fordi det finnes et tilgjengelig toalett og dusjtilbud.

Punkt 19/12: Oppfølging av rapport til kontrollutvalget vedrørende vaksinasjonskontoret

Bilag

rapport til kontrollutvalget vedrørende vaksinasjonskontoret

Dato: 10. april 2012
Saksnr.: 201109914-3
Arkivkode E: G21
Saksbehandler: Sigurd Paulsen

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
17.04.12

Oppfølging av rapport til kontrollutvalget vedrørende vaksinasjonskontoret

Sammendrag:

Kristiansand Revisjonsdistrikt IKS har foretatt en vurdering av vaksinasjonskontoret når det gjelder vaksinetjenester. Bakgrunnen for dette er en henvendelse fra en privat aktør i markedet (Sørover AS).

Rapportens anbefalinger er fulgt opp, og iverksettes fra 1. mai 2012. Prisfastsettingen dokumenteres ut fra en kostnadsberegning og en begrunnet vurdering av fordelingsnøkkel for hvor stor andel av vaksinasjonskontorets virksomhet som er momskompensasjonsberettiget.

Videre sendes det en henvendelse til helse- og omsorgsdepartementet om behov for klarere retningslinjer i hvordan kommunen skal definere lovpålagte vaksinasjonsoppgaver sett opp mot helse- og smittevernlovgivningen.

Forslag til vedtak:

1. Helse- og sosialstyret tar rapporten til etterretning

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Sigurd Paulsen
Enhetsleder samfunnsmedisinsk enhet

Trykte vedlegg: Rapport til kontrollutvalget vedrørende vaksinasjonskontoret, februar 2012

Bakgrunn for saken:

Kristiansand Revisjonsdistrikt IKS har foretatt en vurdering av vaksinasjonskontoret når det gjelder vaksinetjenester. Bakgrunnen for dette er en henvendelse fra en privat aktør i markedet (Sørover AS).

Kristiansand kommune startet opp vaksinasjonskontoret på begynnelsen av 1980-tallet basert på Smittevernloven, Kommunehelsetjenesteloven (nå Helse- og omsorgstjenesteloven) og faglige retningslinjer fra Nasjonalt folkehelseinstitutt (FHI). Vaksinasjonskontoret har 2,2 stillinger fordelt på fire ansatte.

Kontoret har som oppgave å rådgi befolkningen i forhold til vern mot allmennfarlige smittsomme sykdommer (ref «Forskrift om allmennfarlige smittsomme sykdommer»). Kontorets arbeid består av individuelle konsultasjoner der den enkelte får individuelt tilpassede helseråd med utgangspunkt i den enkeltes individuelle sykdomsrisiko. Temaene er forebygging av smittsomme sykdommer, herunder smitterisiko, beskyttelsestiltak, vaksinasjon og forebyggende bruk av medikamenter. Kontoret arbeider i forhold til grupper med spesiell risiko, reisevaksinasjon for utenlandsopphold, tuberkulosekontroll og med å gi råd til annet helsepersonell angående vaksiner.

Dette er en del av oppgavene til kommunens helsetjeneste i henhold til lovverket. Kommunen har, i likhet med de fleste av landets bykommuner, sett det som nyttig å organisere dette arbeidet i et eget kontor for å sikre innbyggerne et best mulig tilbud. Fagfeltet er stort og komplekst, og med variasjon over tid av forekomst av ulike sykdommer og dermed hvilke reiseråd som bør gis. Ved å samle arbeidet i et kontor sikres bedre kompetanse og oversikt, og dermed kan tjenesten også gis med bedre kvalitetssikring.

Videre er det svært nyttig i beredskapssammenheng å ha et slikt kontor, ikke minst i forhold til situasjoner der det er behov for raskt å kunne vaksinere mange og nå ut til mange med informasjon. Vaksinasjonskontoret har en sentral rolle ved utbrudd av smittsomme sykdommer, f.eks. kikhosteepidemier, pandemisk influensa og har en beredskap i forhold til slike utbrudd. En 20 % stilling går til koordinering av tuberkulosearbeidet, det utøvende tuberkulosekontrollarbeidet gjøres hver dag og av alle ansatte på kontoret. Kontoret har sett det som viktig, sett i et folkehelseperspektiv, å bidra til å hindre import av smittsomme sykdommer til landet, samt hindre smitteutbrudd av sykdommer som potensielt kan blusse opp igjen i Norge.

Kontoret har fokus på sosial ulikhet i helse. Prissettingen bør være så lav at økonomi ikke er til hinder for smitteforebyggende tiltak ved reise, dette kan være en utfordring for eksempel når familier med fremmedkulturell bakgrunn reiser til sine hjemland på familiebezoek. En annen stor gruppe er personer som av helsemessige grunner, eller studier, oppholder seg i utlandet over lengre perioder og som trenger smitteforebyggende tiltak. Prisene skal samtidig dekke inn de kostnadene det er ved vaksinasjonskontoret totalt. Dette gjøres ved halvårlig vurdering av kostnader og inntjening.

Kristiansand kommune var i 1999 behjelpelige med å etablere Sørover og så frem til et faglig samarbeid med kontoret. På det tidspunkt hvor Sørover startet opp var de blant annet avhengige av at kommuneoverlegen kunne gi en anbefaling til Folkehelseinstituttet om at Sørover AS burde gis godkjenning som gulfebervaksinatør. Denne anbefalingen ble gitt, og på bakgrunn av kommuneoverlegens anbefaling ga Folkehelseinstituttet Sørover AS sin godkjenning.

Problemstilling

Revisjonsrapporten påpeker ikke hva som er lovpålagt og hva som skal defineres som «ikke lovpålagt». I etterkant av rapporten har vi, på bakgrunn av kommunerevisjonens vurdering av hvordan momsregelverket bør tolkes i forhold til denne virksomheten, foretatt en

gjennomgang av aktiviteten ved kontoret og laget en fordelingsnøkkel for hvor stor andel av vaksinasjonskontorets virksomhet som er momskompensasjonsberettiget.

Kompensasjon for moms på kommunale vaksinasjonskontorer praktiseres ulikt i landet. Skien kommune har både privat og offentlig vaksinasjonskontor, ved telefonhenvendelse til det kommunale kontoret opplyses det at driften ved kontoret er organisert som i Kristiansand kommune og at de tar kompensasjon for moms. I Ålesund kommunale reisevaksinasjonskontor tar de ikke kompensasjon for moms, driften ved dette kontoret er en ren reisevaksinasjonsklinikk, ansvar for smittevern og forebyggende helsearbeid er lagt til en annen avdeling. Kontakt med flere kommuner avslører at dette praktiseres ulikt fra kommune til kommune, der noen krever momsrefusjon mens andre ikke gjør det.

Det er ikke etablert noe klart regelverk eller veileder for fordelingsnøkkel av momskompensasjonsberettigelse av vaksiner i landet. Det virker urimelig at hver kommune må utarbeide sin egen fortolkning av regelverket i forhold til denne type virksomhet. Momsregelverket er uklart og utydelig i forhold til dette. Kristiansand kommune vil derfor rette en henvendelse til Helse- og omsorgsdepartementet og be departementet komme med en avklaring slik at det blir klart i hvilken grad smittevernarbeidet ved et vaksinasjonskontor er momspiktig eller ikke, og at eventuelle avgrensninger presiseres slik at regelverket kan praktiseres på samme måte i hele landet.

Konklusjon:

Administrasjonen har gjennomgått revisjonens anbefalinger og fulgt opp disse fra 1 mai 2012. Prisfastsettingen dokumenteres ut fra en kostnadsberegning og en begrunnet vurdering av fordelingsnøkkel for hvor stor andel av vaksinasjonskontorets virksomhet som er momskompensasjonsberettiget. Det sendes en henvendelse til Helse- og omsorgsdepartementet om behov for klarere retningslinjer i hvordan kommunen skal

Punkt 20/12: Årsrapport 2011 - Helse- og sosialsektoren

Bilag

Årsrapport 2011 Helse- og sosialsektoren

Dato: 30. mars 2012
Saksnr.: 201204053-1
Arkivkode E: 065
Saksbehandler: Tore Bersvendsen

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
17.04.2012

Årsrapport 2011 - Helse- og sosialsektoren

Sammendrag:

Med dette fremlegges årsrapporten for helse- og sosialsektoren 2011. Rapporten gir en situasjonsbeskrivelse og vurdering av måloppnåelse for drifts- og utviklingsoppgaver.

Det har vært flere viktige hendelser i 2011. Blant annet ble NAV Kristiansand etablert i Gyldengården, og Gyldengården utgjør nå ca 500 arbeidsplasser. Flytteprosessen krevde stor innstats, og gikk veldig bra.

Stortinget vedtok flere nye lover i 2011 med stor konsekvens for kommunen. Det gjelder særlig ny lov om helse- og omsorgstjenester og ny lov om folkehelse. Det har vært krevende for sektoren å gjøre seg kjent med innholdet i de nye lovene og samtidig forberede iverksettelse av samhandlingsreformen fra 1.1.2012.

Moderniseringsarbeidet ved Grimtunet sykehjem ble avsluttet og tilbudet om kortidsplasser på Valhalla omsorgssenter er videreutviklet.

Sektorens totale driftsmessige regnskapsresultat var i 2011 et netto underskudd på -14,4 mill kroner, som utgjør et negativt budsjettavvik på under en prosent. I all hovedsak kan overforbruket knyttes opp mot pleie og omsorgstjenester. Da spesielt på utførersiden innenfor sykehjem og bestillersiden av hjemmesykepleie. Sektoren har liten eller ingen innflytelse på inntektssiden i budsjettet. Sektoren har over år opparbeidet seg negative fond som er krevende. Det å redusere aktivitetsnivået og kostnadsnivået til budsjettert nivå og samtidig håndtere de negative fondene er vanskelig, spesielt for enheter med døgnkontinuerlig drift. Sektoren vil i 2012 starte opp prosjektet «Omstilling og utvikling 2013». Her vil hele sektoren gjennomgå for å kunne se på mulighetene for en mer hensiktsmessig drift, samt hvordan sektoren skal organiseres seg for å møte fremtidens behov.

Sykefraværet fortsetter den gode trenden og var i 2011 lavere enn på flere år. Alle enhetene i sektoren har stort fokus på sykefravær og målet er å få redusert sykefraværet ytterligere.

I rapporten er også enkelte KOSTRA-tall presentert. Dette er sammenligningstall for kommunene på ressursbruk og aktivitet. Her ser vi et klart bilde at Kristiansand driver sine tjenester kostnadseffektivt og da spesielt innenfor omsorgstjenester, sosialtjenester og barnevernstjenesten. Det også verdt å merke seg at gjennomsnittlig stønadslengde for sosialhjelpsmottakere fortsatt er meget lavt, og spesielt i aldersgruppen 18 – 24. Ellers kan man observere at barnevernstjenesten opprettholder sine gode tall når man ser på ressursbruk målt i tjenestenivå på andel barn med tiltak.

Forslag til vedtak:

1. Helse- og sosialstyret tar saken til orientering.

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Tore Bersvendsen
Økonomirådgiver

Trykte vedlegg: Årsrapport 2011

Utrykte vedlegg:

Punkt 21/12: Retningslinjer for tildeling av salgs- og skjenkebevillinger i kristiansand kommune 2012 - 2016

Bilag

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

SPNuttalelseSjenkereglement2012

Høringsuttalelse fra NHO Agder - Kristiansand

Høringsuttalelse fra politiet

Høringsuttalelse fra Rune Kaarbø - bakgården

Referat fra møte med representanter fra Sofot og kommuneoverlegen

Høringsuttalelse fra Arbeidstilsynet

sanksjoner, retningslinjer salg og skjenking

retningslinjer salgs- og skjenkebevillinger 08-12

retningslinjer for perioden 2008 - 2012 med endring 23.02.11

Notat vedr. retningslinjer - feil versjon vedlagt i saken

Dato: 30.03.2012
Saksnr.: 201203498-7
Arkivkode E: U63
Saksbehandler: Kim Henrik Gronert

Saksgang

Helse- og sosialstyret
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

17.04.2012
18.04.2012
25.04.2012

Retningslinjer for tildeling av salgs- og skjenkebevillinger i Kristiansand kommune 2012 - 2016

Sammendrag:

Organisasjonsdirektøren fremmer forslag til retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger i Kristiansand kommune for bystyreperioden 2011-2015 (bevillingsperioden 01.07.2012-30.06.2016), og retningslinjer for sanksjoner. Det fremmes ikke forslag til endringer i forskrift 12.03.2008 om skjenketider for øl, vin og brennevin i Kristiansand kommune. Erfaringene i perioden har vært gode med dagens åpningstider. Det er heller ikke foreslått endring i salgstider for øl/rus-brus fra dagligvareforretninger.

Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2008-2012, utgjør kommunens samlede strategi på rusfeltet. Alkoholpolitisk strategi er integrert i planen (og berører alle satsingsområder). Den delen av alkoholpolitikken som danner grunnlaget for kommunens retningslinjer vedrørende salgs – og skjenkebevillinger, omtales i kapittel tre.

Det foreslås enkelte sentrale endringer i retningslinjene. Hovedgrepet som foreslås er å innføre et system for tildeling av prikker i stedet for dagens system med advarsler for overtredelser av vilkår for bevillingen. Fordelen med innføringen av et slikt system er å sikre forutsigbarhet for bransjen samtidig som kommunen får større fleksibilitet i forhold til valg av sanksjoner. Systemet redegjøres nærmere for nedenfor.

Hovedlinjene i forslaget er hentet fra Bergen kommune. De har hatt et prikksystem siden 2004, og har gode erfaringer med det.

Det foreslås endringer i teksten i forhold til reglene for uteservering. Poenget med dette, er å synliggjøre den gjeldende praksisen. Aktuelle problemstillinger her er at det stilles krav om at bevillingshaver har alle tillatelser i orden når det gjelder utearealet og man ønsker også å

presisere hva som skal gjelde i forhold til musikk og annen støy i forbindelse med uteservering.

Øvrige endringer i retningslinjene er foreslått for å klargjøre og presisere innholdet. Forslaget som nå legges frem til politisk behandling er i stor grad basert på dagens retningslinjer.

Forslagene til retningslinjer har vært ute på høring, og følgende instanser har fått høringsbrevet:

Eksterne høringsinstanser:

Agder politidistrikt
NHO Agder – Kristiansand
Næringsforeningen
Kvadraturforeningen
Meny - Ultra, Region Sør
Arbeidstilsynet

Interne høringsinstanser:

Kristiansand kommune, Fritidsetaten ;v/ Barn og unges rep.
SOFOT
Helse- og sosialdirektørens stab,
Vegard Vige, kommunelege

Det er innkommet merknader fra Agder politidistrikt, NHO Agder og Arbeidstilsynet. Fra bransjen har man mottatt en uttalelse fra Rune Kaarbø, Bakgården bar. I tillegg er det avholdt et møte med representanter fra Sofot og Vegard Vige (kommuneoverlegen), hvor forslaget var gjenstand for drøftelse, notat fra dette møte er vedlagt. Høringsuttalelsene følger saken vedlagt.

Forslag til vedtak:

1. **Retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger samt retningslinjer for sanksjoner for bystyreperioden 2011 - 2015 vedtas slik de er gjengitt i saksfremstillingens nr III.**

Tor Sommerseth
Rådmann

Kristin Tofte Andresen
Organisasjonsdirektør

Trykte vedlegg:

Gjeldende retningslinjer, vedtatt av bystyret 12.03.08, sak nr. 49/08.
Retningslinjer for sanksjoner ved overtredelse av alkoholloven – vedtatt 12.03.08
Høringsuttalelse fra Arbeidstilsynet Sør-Norge datert 13.03.12
Notat fra møte med Sofot og kommuneoverlegen 14.03.12
Høringsuttalelse fra Rune Kaarbø, Bakgården og president NBF datert 19.03.12
Høringsuttalelse fra Agder Politidistrikt datert 22.03.12
Høringsuttalelse fra NHO Agder datert 22.03.12

Bakgrunn for saken :

I. Innledning

Etter alkoholloven er det bystyret som har myndighet til å gi bevillinger til salg og skjenking av alkohol. Med virkning fra 1. juli 2005 ble alkoholloven § 1-12, om at sakene kun kan delegeres til formannskapet, opphevet. Dette innebærer at de ordinære delegasjonsbestemmelsene i kommuneloven kommer til anvendelse. I møte 6. desember 2006 delegerte bystyret myndighet etter alkoholloven til rådmannen. Rådmannen har videredelegert myndigheten til organisasjonsdirektøren. Det er således organisasjonsdirektøren som har myndighet til å gi bevillinger, og til å sanksjonere ved overtredelse av reglene for salg og skjenking.

Tildeling av bevillinger skjer for valgperioden, av praktiske grunner til 30. juni i året etter kommunevalget, dvs. nå frem til 30. juni 2012. (Alle bevillinger utløper 30. juni 2012, og alle må søke på nytt for neste valgperiode.) Bakgrunnen for dette er at det nyvalgte bystyret skal stå fritt i å velge sin salgs- og skjenkepolitikk.

Bystyret har 13.02.08 gitt retningslinjer for bevilling til salg og skjenking av alkohol samt sanksjonsregler.

Som det fremgår av sammendraget foran, har organisasjonsdirektøren foreslått visse endringer i retningslinjene som bystyret nå bes ta stilling til.

II. Merknader til de enkelte bestemmer i forslaget til nye retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger i Kristiansand kommune for bevillingsperioden 01.07.12 - 30.06.16

Her følger kommentarer til enkelte av paragrafene der hvor det er større endringer i forhold til gjeldende retningslinjer. Det er foretatt en redigering av nummereringen til de enkelte paragrafene og det er også lagt til nye/endrede overskrifter.

Til pkt. 3 Definisjoner

Dette punktet er tatt inn for at retningslinjene skal ha samme begrepsbruk som man finner i alkoholloven.

Til pkt. 5 Skjenkebevilling

På bakgrunn av signaler som administrasjonen har mottatt, foreslås det at man tar vekk de kravene som har vært stilt for å gi bevilling til alkoholgruppe 3 (brennevin).

Prinsippet om at nye bevillinger tildeles spisesteder opprettholdes (rimelig omfang av matservering). Ved vurdering av en søknad om bevilling skal det legges vekt på stedets karakter, målgruppe og meny slik som tidligere. Det vises her til kommentarene fra NHO Agder. Organisasjonsdirektøren viser til at man har positive erfaringer knyttet til det å beholde kravet om matservering av et rimelig omfang, som bidrar til å holde de mer useriøse aktørene ute av markedet og man oppfatter at det er tilslutning til dette prinsippet i dagens bystyre.

Den eneste presiseringen som gjøres, er at foretak som har som hovedmålgruppe personer under 20 år, må påregne at de ikke vil få bevilling til alkoholgruppe 3.

Til pkt. 7 Uteservering

Det foreslås en omskrivning av dette punktet. Det er blant annet sett hen til ordlyd som andre sammenlignbare kommuner har. De forslagene som fremmes er også i tråd med nåværende praksis og Organisasjonsdirektøren ønsker å synliggjøre praksisen ved å ta det inn i retningslinjene.

Ordningen med at bevillingshaver skal dokumentere at han har lovlig tilgang til uteserveringsarealet, f. eks med en kopi av leieavtalen for uteserveringsarealet, er et eksempel på gjeldene praksis.

Erfaringer fra andre kommuner, vi skal her vise til Bergen kommune, er at et relativt stort antall bevillingshavere ikke hadde inngått leiekontrakt med grunneier for arealene som ble disponert til uteservering. Når noen driver uteservering uten å ha gyldig leiekontrakt er dette er element som fører til konkurransevridning mellom bevillingshaverne og store inntektstap for grunneieren. En gjennomgang i 2012 fra Bergen kommune, viser at det ikke var inngått leiekontrakter for en verdi av tett opp til en million kroner.

Det har i løpet av de siste årene ved flere tilfeller blitt synliggjort at musikk og øvrig lyd i forbindelse med uteservering, skaper problemer for naboene. Det synes som fornuftig å si noe retningslinjene i forhold til bruk av støy etter 23.00. Det vises ellers til en ny veileder som er utarbeidet av Helsedirektoratet, Musikkannlegg og helse, IS-0327.

Til pkt. 12 Reaksjoner ved overtredelse av alkoholloven

Ny tekst er en presisering og henvisning til retningslinjene for sanksjoner

Til pkt. 13 kontroller med salgs- og skjenkesteder

Ny siste setning er en presisering av ansvar i forhold til hvem som skal ha ansvaret for å gjennomføre evaluering av rusmiddelpolitikken og tilhørende retningslinjer. Tidligere formulering har ikke klart plassert dette ansvaret

Til pkt. 14 kontroller med salgs- og skjenkesteder

Organisasjonsdirektøren ønsker å opprettholde gode kontroller ved salgsstedene. Ungdom får tilgang til alkohol på forskjellige måter, bl.a. kan det antas at selges alkohol til mindreårige i butikkene (antagelsen bygger på erfaringer fra andre byer).

Kontrollene i butikkene avdekker i liten grad salg av alkohol til mindreårige. Kontor for skjenkesaker er opptatt av å stadig vurdere kontrollvirksomheten og foreslå endringer i kontrollenes utførelse kan føre til at flere tilfeller blir avdekket.

Ved å ta inn et eget punkt vedr. kontroller i retningslinjene, signaliserer man tydeligere ut til bransjen hva de kan forvente seg ved gjennomføringen av en kontroll, noe som bevillingshaverne har etterlyst informasjon om.

Organisasjonsdirektøren vil også signalisere at arbeidet med å få redusert salg av alkohol til mindreårige ikke bare kan dreie seg om kontroller av butikkene og skjenkestedene. Minst like viktig vil det være å informere bevillingshavere og ansatte og bidra til at det etableres gode rutiner for legitimasjonskontroll.

Det vil i løpet av sommeren/høsten 2012 bli fremmet en egen sak om dette hvor kommunens arbeid med å få realisert et prosjekt knyttet til «Ansvarlig alkoholhåndtering» (tidligere ansvarlig vertskap) vil bli omtalt.

III. Merknader til de enkelte bestemmer i forslaget til retningslinjer for sanksjoner i Kristiansand kommune for bevillingsperioden 01.07.12 - 30.06.16

Organisasjonsdirektøren ønsker å innføre et system med prikkbelastning fremfor dagens system med bruk av advarsler. Man har valgt å se hen til blant annet Bergen og Stavanger kommune og de erfaringene som er gjort med bruk av et prikkbelastningssystem.

Systemet med prikkbelastning ble innført i retningslinjene for Bergen kommunen i perioden 2004 – 2008. Bergen kommune har nå hatt systemet med prikkbelastning i to perioder (8 år) og erfaringene med systemet tilsier at det blir videreført også i den nye perioden. Hovedbegrunnelsen som fremmes for å videreføre systemet er at det gir en forutberegnelighet for bevillingshaverne og det virker langt mer preventivt enn systemet med å gi advarsler som man benyttet tidligere i Bergen kommune.

Sanksjonssystemet som kommunene kan utarbeide må være tuftet på alkoholovens § 1-8. Hensikten med de foreslåtte retningslinjene, som omhandler reaksjoner på overtredelse av alkoholoven eller forskriftene til loven, er å gi eksempler på forhold som kan medføre reaksjoner overfor bevillingshaverne. Organisasjonsdirektøren er av den oppfatning at et slikt regelverk, innenfor de rammer som alkoholoven trekker opp, bidrar til forutberegnelighet for bevillingshaverne. De kan ut fra retningslinjene kan se hvordan kommunen vurderer forskjellige overtredelser (grovheten).

I innledningen foreslås det å ta inn en bestemmelse som sier at de forhold som er nevnt i pkt. 1 – 3 kun er eksempler på forhold som faller inn under den enkelte kategori (listen er ikke uttømmende). Grunnen til den foreslåtte ordlyden er at det har vist seg å være vanskelig å forutse alle de forhold som kan oppstå. Ved å gjøre bestemmelsene litt mer fleksible tas det dermed høyde for å kunne reagere også på disse forhold, jf, bruken av begrepet f.eks. i pkt 1-3

Meningen med den foreslåtte endringen er ikke å gjøre kontrollordningen mer omfattende eller strengere en den er i dag. Organisasjonsdirektøren er imidlertid av den oppfatning at det å innføre et prikkbelastningssystem ved overtredelser både vil ivareta bevillingshavernes rettssikkerhetsbehov og kommunens behov for et adekvat reaksjons system.

Til pkt 2, d om manglende søknad om godkjenning av ny styrer/ stedfortreder

Ved skifte av styrer og eller stedfortreder ved et salgs- eller skjenkested skal bevillingshaver umiddelbart søke om godkjenning av ny styrer/ stedfortreder, jfr. Alkoholovens § 1-7c, 2. ledd siste pkt.

Kontrollrapportene som skrives etter kontrollene viser at en del bevillingshavere har skiftet styrer og eller stedfortreder uten at det er gitt melding til bevillingsmyndigheten om dette. Vanlig prosedyre er da at Kontor for skjenkesaker, etter kontrollen, tilskriver bevillingshaver og ber vedkommende om å søke om godkjenning av den eller de nye personene. Vedlagt brevet følger også et søknadsskjema som søknaden skal skrives på. Frist for å søke blir satt til 14 dager etter brevetts dato.

I for mange tilfeller viser det seg at Kontor for skjenkesaker ikke får inn søknadene fra bevillingshaverne før etter en tidkrevende prosess og mange purringer. En annen variant er at søknaden kommer inn, men ny styrer eller stedfortreder oppfyller ikke kravet til bestått kunnskapsprøve og kan ikke godkjennes.

Kravet om å ha godkjent styrer og stedfortreder er så essensielt i alkoholoven at det blir å betrakte som et grovt brudd på bestemmelsene dersom kravet ikke oppfylles. Dersom bevillingshaver ikke oppfyller sin plikt til å søke om godkjenning av nye personer som skal være styrer eller stedfortreder, fremstår det som en adekvat reaksjon å tildele prikker i stedet

for å legge ned til dels store saksbehandlings ressurser for å få bevillingshaver til å søke. Det samme gjelder dersom styrer/ stedfortreder ikke har bestått kunnskapsprøven innen samme frist som ovenfor, 14 dager etter varsel om fristen er sendt ut fra Kontor for skjenkesaker.

Til pkt 2. e om hindring av eller forsøk på hindring av kontrollarbeidet

Kontor for skjenkesaker viser til at en del andre kommuner synes å ha registret en økende tendens til at kontrollørene har blitt hindret/ forsøkt hindret i sin utføring av kontrollørarbeidet. Helt konkret dreier det seg om at deres legitimasjon ikke blir godkjent av dørvakter og annet personell som foretar legitimasjonskontrollen i døren. Kontrollørene blir spurt om tilleggslegitimasjon, om de er gamle nok til å slippe inn på stedet, om de har drukket alkohol mv.

Salgs- og skjenkekontroller kan foregå enten åpent eller anonymt. Ved anonyme kontroller opptrer kontrollørene som vanlige gjester. De står i kø, betaler inngangspenger osv. Ved åpne kontroller legitimerer kontrollørene seg ved ankomst til stedet. Det er spesielt i de tilfellene der kontrollørene legitimerer seg ved ankomst til skjenkestedene at kontrollørene blir oppholdt urimelig lenge (erfaringer fra andre byer). Hensikten med dette er åpenbart å utsette kontrollørenes adkomst i lokalet for på denne måten å gi personalet inne tid til å «rydde opp i» kritikkverdige forhold før kontrollørene kommer inn på stedet.

Hindring av kontrollørene har ikke vært et problem i Kristiansand i denne perioden (erfaringen er som tidligere nevnt motsatt i andre byer). Organisasjonsdirektøren ønsker imidlertid å være i forkant i forhold til dette problemet. I Oslo blir det reagert med en advarsel til bevillingshaver etter førstegang overtredelse, bevillingen blir inndratt ved gjentatt overtredelse.

Det å hindre kontrollørene i kontrollarbeidet vurderes som en grov overtredelse av alkoholovens § 1-9, 3 ledd som skal sikre bevillingsmyndigheten uhindret adgang til salgs- og skjenkesteder. Ved første gangs overtredelse bør det derfor reageres strengt, men ikke med inndragning. Det foreslås derfor at det kan tildeles 5 prikker for førstegangs overtredelser.

Til pkt 4 Skjønnsvurderinger.

Det vises til teksten i forslaget. Hovedgrepet ligger i å innføre en mer forutsigbar reaksjon. Ved å klart signalisere hva som blir konsekvensene ved brudd, vil alle parter kjenne til spillereglene.

Det er et viktig poeng å signalisere at selv om man innfører et prikksystem, skal alle saker vurderes individuelt, selv om retningslinjene er mer konkrete i forhold til reaksjoner. I enkelte tilfeller kan det ut fra spesielle forhold være aktuelt å ikke reagere i henhold til retningslinjene.

Det vises for øvrig til ordlyden i de enkelte avsnittene i pkt. 4 om skjønnsvurderinger.

Til punkt 5. Tidsbegrenset varighet for prikker

Det foreslås at ilagte prikker foreldes etter 24. måneder. I høringsnotatet hadde man lagt seg på 12 måneder, men tilbakemelding fra både Bergen kommune og Haugesund kommune, viser at det vil være mer hensiktsmessig å la forholdene foreldes etter 24 måneder. Det betyr at dersom det er gått mer enn 24 måneder siden en hendelse som medførte prikkbelastning, så telles den ikke med dersom man illegges nye prikker for en ny overtredelse.

Til punkt 6. Tidsfrist for inndragninger:

Setter en frist for den saksbehandlingsprosessen knyttet til en inndragningssak.

Til punkt 7. Delegasjon:

Det foreslås at dagens system med delegasjon til Rådmannen (ved Kontor for skjenkesaker) opprettholdes. Det har vært et system som fungerer godt i perioden og sikrer også en raskere saksbehandling.

Avsluttende kommentar:

I høringsnotatet hadde man foreslått følgende punkt i retningslinjene for sanksjoner, jf punkt 4 :

«Ved vesentlige brudd på arbeidsmiljølovens bestemmelser, hva som er vesentlige brudd fastsettes i samarbeid med arbeidstilsynet, kan skjenkebevillingen inndras i 2 uker allerede etter første gangs overtredelse, dersom det ikke foreligger særlig formildende eller skjerpene forhold. Andre gangs overtredelse av disse bestemmelsene kan føre til inndragning av bevillingen i inntil 1 måned, tredje gangs overtredelse til inndragning av bevillingen i inntil 2 måneder. Gjentakelse ut over dette kan føre til inndragning i resten av bevillingsperioden.»

Dette punktet var direkte hentet fra dagens retningslinjer for sanksjoner i Bergen kommune. Organisasjonsdirektøren har undersøkt hvorvidt det med dagens lovverk, med forskrifter vil være hjemmel for å inndra en bevilling der hvor foretaket har begått vesentlige brudd på arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Konklusjonen på disse undersøkelsene er at det trolig ikke vil være hjemmel til å inndra bevillingen i et slikt tilfelle, det skal her vises til følgende utsagn fra Ot.prp.nr.7 (1996-1997) (endringslov) under punktet til § 1-8 [lov-1989-06-02-27-§1-8](#) (Alkohollov); hvor følgende uttales:

*«Kommunen har også adgang til å inndra bevillingen ved overtredelse av andre lover eller forskrifter når bestemmelsene har sammenheng med alkohollovens formål. Det må være en nær sammenheng mellom alkohollovens formål og den bestemmelsen som blir overtrådt. Eksempler på overtredelser som kan føre til inndragning er brudd på åpningstidsbestemmelsene, på tollovens bestemmelser om spritsmugling og brudd på politivedtektene om ro og orden. Brudd på andre bestemmelser som f.eks brannforskriftene, helseforskriftene eller straffeloven § 349 a om rasediskriminering, gir ikke grunnlag for inndragning selv om disse bestemmelsene til en viss grad kan sies å gjelde utøvelsen av serveringsvirksomheten. **Heller ikke brudd på arbeidsmiljølovens bestemmelser gir grunnlag for inndragning av skjenkebevillingen.** Bestemmelsen gir imidlertid bevillingsmyndigheten anledning til å vurdere om utøvelsen av bevillingen foregår på en forsvarlig måte, jf §§ 3-9 og 4-7, i tråd med de hensyn som det ble lagt vekt på ved tildelingen. Dette innebærer bl.a at dersom de hygieniske og brannsikringsmessige forholdene er så kritikkverdige at driften er uforsvarlig, kan bevillingen inndras.»*

Flere av høringsinstansene var positive til dette punktet, men dessverre er vurderingen at det ville være ulovlig å inndra bevilling på et slikt grunnlag. Det samme gjelder forslaget som er fremmet i forhold til brudd på røykeloven.

IV. Høringsuttalelser

Nedenfor gis en kort oppsummering av de uttalelsene som er fremkommet under høringen:

Agder politidistrikt:

Politiet stiller seg positivt til at man i retningslinjene synliggjør at det i forbindelse med uteserving gjelder støygrenser, og at musikk m.m. skal opphøre fra kl. 2300.

Prikk belastning stiller man seg positive til.

Generelt er politiet opptatt av problemstillingen knyttet til at en del skjenkesteder har utgang ut mot relativt trafikkerte gater/veier. Man har allerede i dag relativt utfordrende problemstillinger knyttet til dette og man ønsker derfor å være tilbakeholdne til å gi nye skjenkebevillinger til restauranter/utesteder som samler en del mennesker, og hvor man har inn/utgang til trafikkerte veier.

NHO Agder :

NHO Agder (heretter NHO) er i prinsippet tilfreds med at det legges opp til et mer forutsigbart system for reaksjoner når det etter skjenkekontrollens oppfatning foreligger brudd på skjenkebestemmelser.

NHO stiller spørsmål ved hvorfor det stilles krav til matsservering for å få alkoholbevilling. NHO er tilfreds med at kravet om drift over en viss periode som krav til nye bevillingshavere før de kan gis brennevinsbevilling, tas bort.

NHO er uenig i at det i retningslinjene (nåværende punkt 5, forslaget punkt 6) slås det fast at det ikke skal gis skjenkebevilling til visse virksomheter.

NHO anmoder i sin høringsuttalelse om at Kristiansand kommune legger til grunn at skjenketidene følger de nasjonale "maksgrensene", slik ta skjenking kan foregå inntil kl 03.00.

Arbeidstilsynet:

Arbeidstilsynet viser til at erfaringen har vist at noen av de som driver serveringssteder i Kristiansand gjentatte ganger får pålegg fra Arbeidstilsynet for brudd på lovgivningen. Særlig dreier dette seg om at det ikke er inngått skriftlige arbeidsavtaler, manglende arbeidsplaner, og dårlig oversikt over arbeidstiden.

Arbeidstilsynet vil bemerke at ordningen med prikkbelastning også kunne ha omfattet brudd på tobakkskadeloven.

Arbeidstilsynet har fremmet et forslag om å ta med brudd på tobakkskadeloven som et eksempel på noe som kan gi prikker.

Rune Kaarbø, Innehaver Bakgården, President NBF:

Kaarbø gir i sin uttalelse uttrykk for følgende syn:

"Håper dette kan være med på få et mer nyansert syn på bar/restaurant. Det er ikke mye uenighet i restaurantbransjen her i Kristiansand når det gjelder Ansvarlig alkoholservering/ryddig drift, men det er gjennomgående enighet om at noen av påleggene fra myndighetene er for lite gjennomtenkte. Konsekvenser for å begå en glipp er i mange tilfeller enorme og står ikke i forhold til det det reageres på".

Videre er Kaarbø opptatt av at kontor for skjenkesaker og eventuelle skjenkekontrollører som vet om steder som ikke har bevilling bør pålegges å anmelde dette til politiet, da kommunen ikke har myndighet til å kontrollere andre enn de som har søkt og fått en skjenkebevilling.

Noen innspill fra Sofot og kommuneoverlegen (i et møte):

Det er stilt spørsmål om ikke forslaget til de nye retningslinjene innebærer en oppmykning og muligens også en "mildere" innstilling til brudd på alkoholloven.

En problemstilling som er dukket opp, er hvorvidt en skal opprettholde dagens praksis i forhold til at nyetablert skjenkesteder må vente in $\frac{3}{4}$ år før de kan få brennevin, det var enighet i møtet om at dette kan være en regel som det ikke vil være problematisk å fjerne

Den generelle oppfatningen synes å være at et system med prikkbelastning vil ha mye for seg.

Det var en viktig konklusjon i møtet at det ikke har vært meningen å på noen måte endre praksisen og at man er opptatt av å heller være litt tydelige på hvilke overtredelser man ønsker å ramme og hvilke konsekvenser man tenker seg at de forskjellige overtredelsene skal ha.

Det vises for øvrig til høringsuttalelsene som i sin helhet er vedlagt

V. Forslag til retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger i Kristiansand kommune for bevillingsperioden 01.07.12 - 30.06.16 (bystyreperiode 2011 – 2015)

(Foreslåtte endringer i forhold til de gjeldende retningslinjene fremgår ved at teksten er kursivert. I tillegg har noen av punktene fått nye nr. og overskrifter)

1. Innledning

Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Kristiansand kommune legges til grunn for kommunens bevillingspolitikk, og kontrollvirksomheten med denne. Planen skal være beslutningsgrunnlag i den grad ikke annet regelverk er vedtatt.

2. Målsetting

Målsetting for Kristiansand kommunes alkoholpolitikk:

Hovedmålsettinger

- Redusere antall barn og unge som får sin oppvekst preget av voksnes risikofylte alkoholbruk.
- Redusere rusatferd som utsetter andre for risiko og skade.
- Redusere helseskade.

Delmål

- Økt oppmerksomhet rundt risikofylt alkoholbruk.
- Økt oppslutning om alkoholfrie soner.

Målsettingene i Kristiansand kommunes alkoholpolitikk ønsker man å oppnå gjennom tiltak som:

- Redusere gjennomsnittsforkonsumet av alkohol (målt etter omsetning).
- Redusere hensynsløs rusatferd.
- Hever den gjennomsnittlige debutalderen for alkohol.
- Bevarer og styrker omfanget av alkoholfrie soner.
- Reduserer det totale omfanget av skadevirkninger som følger av risikofylt alkoholbruk.

3. Definisjoner (nytt punkt)

I retningslinjene legges følgende definisjoner til grunn, jf. forskrift av 8.juni 2005 nr 538 § 1-1:

- Alkoholholdig drikk gruppe 1: Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol
- Alkoholholdig drikk gruppe 2: Drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol
- Alkoholholdig drikk gruppe 3: Drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol.

4. Salgsbevilling (tidligere punkt 3)

- a) Salgsbevilling for *alkoholholdig drikk gruppe 1* kan gis til dagligvareforretninger. Med dagligvareforretning menes forretning der den vesentligste del av vareutvalget er dagligvarer som under hele åpningstiden gir et tilfredsstillende og variert tilbud til en vanlig familie. Det er omsetningen av vareslagene som er avgjørende for hvorvidt stedet regnes som en dagligvarebutikk eller som en kiosk. Vareutvalget i hyllene er ikke tilstrekkelig.

- b) Ved eierskifte og fornyelse av salgsbevilling for *alkoholholdig drikk gruppe 1* er det et vilkår at driftskonseptet faller under pkt a).

5. Skjenkebevilling (tidligere punkt 4.)

Tildeling av *alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2* skjer til foretak som har et rimelig omfang av matservering. Det er viktig å vurdere totalkonseptet, herunder:

- Menysammensetningen av mat og drikke.
- At foretaket har kjøkkenfasiliteter som kan forestå all tilberedning av mat og være betjent i den vesentligste delen av åpningstiden.
- Alderssammensetningen for de kunder virksomheten henvender seg til.

Bevilling av til skjenking alkoholholdig drikk gruppe 3, gis til foretak som har fått skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 og som i beskrivelsen av konseptet i hovedsak henvender seg til et voksent publikum (20 år og eldre)

Ved endring av driftskonseptet plikter bevillingshaver umiddelbart å gi beskjed til kommunen og å søke om ny bevilling.

Retningslinjene gjelder for nyetableringer. Foretak som har fått skjenkebevilling etter eldre regler og driver etter samme konsept som bevillingen ble gitt på, vil kunne få ny bevilling.

6. Virksomheter det ikke gis bevilling til (tidligere punkt 5)

Med mindre det foreligger særlige grunner gis det ikke skjenkebevilling til:

- a) Virksomheter lokalisert i boligområder. Dette er ikke til hinder for at det kan tildeles skjenkebevilling i bydelen.
- b) Veikroer eller andre virksomheter innrettet for trafikk på land eller sjø.
- c) Virksomheter lokalisert på campingplasser.
- d) Virksomheter lokalisert i områder for barn og unges fritidsaktiviteter.
- e) Virksomheter som ligger i undervisningssentra for barn og unge.
- f) Virksomheter lokalisert til vare- og kjøpesentra.

Alkoholfrie soner opprettholdes i alle store byrom og parker, og i publikumsarealer i idrettsarenaer som er åpne for allmennheten. Det kan gjøres unntak fra denne regelen til å gi tillatelse til skjenking av alkohol i forbindelse med kulturarrangementer.

7. Uteservering (omskrevet tidligere punkt 6)

Uteservering kan etableres i tilknytning til en utvidelse av allerede eksisterende serverings- og skjenkested eller som egen driftsenhet. Bevillingshaver fastsetter selv dato for skjenking. Før uteserveringen kan skje, må søker dokumentere:

- at søker har lovlig adgang til å benytte arealet til uteservering, kopi av leiekontrakt, eller bekreftelse på at arealet ligger på egen grunn.
- at plan- og bygningsmyndighetene har godkjent uteserveringen med eventuelle innretninger.
- at Mattilsynet har fått endringsmelding.

Tillatelsen gjelder det driftskonsept som er oppgitt i søknaden.

- a) Skjenkearealet på uteserveringen må være klart avgrenset mot det arealet som ikke er skjenkeareal.
- b) Lyden fra musikk, underholdning eller samtale må ikke være slik at det er til vesentlig sjenanse eller ulempe for dem som bor eller oppholder seg ved området hvor uteserveringen foregår. Det vises her til veilederen, *Musikkanlegg og helse, IS-0327 fra Helsedirektoratet.*

8. Saksbehandlingsregler (tidligere punkt 7)

Rådmannen eller den han bemyndiger, gis fullmakt til å gi salgs- og skjenkebevillinger for alkohol. Før bevilling gis, skal det innhentes uttalelse fra politiet og sosialtjenesten, og fra andre offentlige etater, blant annet skatte- og avgiftsmyndighetene. Formannskapet er ankeorgan.

9. Dokumentasjonskrav (tidligere punkt 12)

Etter at det er fattet vedtak om tildeling av bevilling, må bevillingshaver, før bevillingsdokumentet blir utferdiget og bevillingen kan tas i bruk, sende inn følgende dokumentasjon til bevillingskontoret:

- a) Kopi av brukstillatelse fra plan- og bygningsmyndighetene.
- b) Kopi av melding til Mattilsynet etter næringsmiddelavgivningen.
- c) Kopi av registreringsbevitnelse i merverdiavgiftsmanntallet.
- d) Kopi av kvittering for innbetaling av bevillingsgebyr for resterende del av året.
- e) Egenerklæring på at alle ansatte er registrert i arbeidstakerregisteret, og at alle ansatte har lovlige arbeidskontrakter og at det er tegnet yrkesskadeforsikring for alle ansatte.

10. Utestående fordringer til skatte- og avgiftsmyndighetene

Salgs- eller skjenkebevilling kan ikke gis før eventuelle fordringer fra skatte- og avgiftsmyndighetene er brakt i orden, eventuelt at nedbetalingsavtale er inngått. I sistnevnte tilfelle forutsettes det at avtalen overholdes.

11. Vilkår

Salgs- eller skjenkebevilling kan ikke tas i bruk før lovlige vilkår som er satt for tildeling av bevilling er imøtekommet.

12. Reaksjoner ved overtredelse av alkoholloven (tidligere punkt 9, med tillegg)

Rådmannen, eller den han bemyndiger, gis fullmakt til å avgjøre saker om reaksjon på overtredelser av alkohollovgivningen, *se retningslinjer for sanksjoner i Kristiansand kommune for bevillingsperioden 01.07.12 – 30.06.16.*

13. Oppfølging

I slutten av perioden skal det fremlegges en evaluering av om strategiene og forslagene i Rusmiddelpolitisk handlingsplan og retningslinjene har ført til de ønskede resultater. *Kontor for skjenkesaker har ansvaret for at en slik evaluering gjennomføres.*

14. Kontroll med salgs- og skjenkesteder (nytt punkt 14)

- a) *Kontroller av salgsstedene skal som utgangspunkt foretas av en kontrollør. Dersom spesielle forhold gjør seg gjeldende, kan kontrollen utføres av to personer. Kontrollvirksomheten ved butikker vil bli intensivert. Spesielt vil det bli fokusert på kontroller ved skoler og andre steder der ungdom treffes.*

Kontroll av salgssteder skal bl.a. omfatte:

- *salg til åpenbart berusede personer*
- *aldersgrensebestemmelsene for kunder som kjøper øl og for betjening som selger*
- *alkoholholdig drikk gruppe I*
- *salg utover bevillingens omfang*
- *overholdelse av alkoholovens bestemmelser om intern-kontroll*

- *kontroll av omsetningsform*

b) *Skjenkekontroller skal i utgangspunktet utføres av to personer som sammen. Kontrollene vil skje på alle ukedager med hovedvekt på fredager og lørdager.*

Kontroll av skjenkesteder skal bl.a. omfatte:

- *skjenking til åpenbart påvirket person*
- *aldersgrensebestemmelser for gjester og skjenkepersonale*
- *skjenketid/åpningstid*
- *eventuelt forbud mot skjenking*
- *skjenking utover bevillingens omfang*
- *overholdelse av alkoholovens bestemmelser om intern-kontroll*
- *skjenkestedets plikt til å føre alkoholsvak og alkoholfri drikk*
- *forholdet mellom betjeningens antall, gjesteantallet og skjenkestedets beskaffenhet*
- *om skjenkestedet overholder alkoholreklameforbudet*
- *generell orden i lokalet.*

15. Skjenketider (tidligere punkt 14)

- a) Skjenketider for øl og vin settes til kl. 09.00 – 02.00 alle dager.
- b) Skjenketider for brennevin settes til kl. 13.00 – 02.00 alle dager.
- c) Salgstider for vin og brennevin fastsettes av Vinmonopolet A/S.

Forskrift angående skjenketider gjelder fra 1. august 2008.

16. Bevillingsperioden (nytt punkt)

Tildeling av bevilling for alkoholholdige drikkevarer gjelder fra 01.07.12 og frem til 30.06.16, dersom ikke annet er fastsatt i enkeltvedtak, eller bevillingen av andre grunner er falt bort.

VI. Forslag til retningslinjer for sanksjoner i Kristiansand kommune for bevillingsperioden 01.07.12 - 30.06.16 (bystyreperiode 2011 – 2015)

Det er viktig med et konsekvent, rettferdig og forutsigbart reaksjonssystem dersom alkohollovens bestemmelser ikke overholdes.

Brudd på alkoholloven eller dens forskrifter inndeles i 3 grupper. Listen er ikke uttømmende:

1) Mindre alvorlige brudd, 1 prikk, f.eks.

- a) Mangler alkoholfrie alternativer
- b) Mangler ved skjenkekart
- c) Brudd på reklamebestemmelsene
- d) Brudd på de generelle regler om opplæring for dørvakter og ansatte som arbeider med servering av alkohol
- e) Manglende, eller mangelfull avgrensning av areal ved uteserveringer

2) Alvorlige brudd, 2 prikker, f.eks.

- a) Alkohol medbringes utenfor godkjent skjenkeareal, eller det nytes medbrakt alkohol/ alkohol nytes i salglokalet
- b) Det gis fortsatt alkoholserving ved bord der åpenbart beruset person ikke er vist ut.
- c) Manglende eller svært store mangler ved intern-kontrollen
- d) Det er ikke søkt om godkjennelse av ny styrer eller stedfortreder, eller kunnskapsprøven ikke er bestått innen 14 dager etter at bevillingsmyndigheten har sendt ut brev til bevillingshaver og bedt om at det blir søkt/ bedt om at prøven avlegges.
- e) Første og annen gangs brudd på bokføringsforskriftens bestemmelser om registrering av kontantomsetning, synlig display m.v.

3) Svært alvorlige brudd, 5 til 8 prikker , f.eks.

- a) Skjenking/ salg ut over tillatt skjenketid/ salgstid
- b) Åpenbart beruset gis adgang til skjenkestedet/ blir ikke vist ut før kontrolløren gjør oppmerksom på forholdet
- c) Det skjenkes/ selges til åpenbart beruset person
- d) Det skjenkes/ selges til eller av personer som ikke oppfyller alderskravene
- e) Kontrollørene blir forsøkt hindret under utøvelse av kontrollvirksomheten. 5 prikker.
- f) Manglende reell matserving ved bestilling fra kontrollører. 5 prikker

4) Skjønnsvurderinger

Ved brudd på retningslinjenes pkt. 3. a, c og d. skal det som hovedregel reageres med en inndragning av bevillingen på 2 uker allerede etter første gangs overtredelse, dersom det ikke foreligger særlig formildende eller skjerpene forhold.

Andre gangs overtredelse av disse bestemmelsene kan føre til inndragning av bevillingen i inntil 1 måned, tredje gangs overtredelse til inndragning av bevillingen i inntil 2 måneder. Gjentakelse ut over dette kan føre til inndragning i resten av bevillingsperioden.

Ved andre overtredelser enn de nevnte kan bevillingen inndras i 2 uker dersom summen av prikker kommer opp i 8, ved gjentakelse kan bevillingen inndras i inntil 1 måned, mens tredje gangs overtredelse kan føre til en inndragning i 2 måneder. Gjentakelse ut over dette kan føre til inndragning i resten av bevillingsperioden.

Alle saker som kan føre til inndragning av bevilling skal vurderes individuelt.

Vesentlige brudd på skatte- avgifts- og regnskapslovgivningen, fører til inndragning av bevillingen i en periode på minimum 3 måneder allerede ved første gangs overtredelse.

Brudd på bokføringsforskriftens § 5-3-2 om fortløpende registrering av kontantomsetningen fører ved første gang overtredelse til inndragning av bevillingen i minimum tre uker, dersom overtredelsen er begått av eier, daglig leder eller annen person med vesentlig innflytelse over virksomheten. Er overtredelsen begått av en ansatt uten slik innflytelse som nevnt, kreves tre overtredelser av forskriften før bevillingen inndras. Ved gjentatt brudd inndras bevillingen for tre måneder. Ved tredje gangs overtredelse inndras bevillingen for resten av bevillingsperioden.

Manglende innsendelse av revisorbekreftet omsetningsoppgave og manglende betaling av bevillingsgebyr fører til at Rådmannen eller den Rådmannen bemyndiger, kan inndra bevillingen inntil omsetningsoppgaven er innsendt eller gebyret er betalt.

5) Tidsbegrenset prikkssystem

Ved oppsummering av prikkbelastninger er det overtredelser i løpet av de 24 siste måneder forut for den siste hendelsen som legges til grunn. Etter en inndragningsperiode starter bevillingshaver på nytt uten prikkbelastning.

6) Tidsfrist for inndragninger

Inndragning av bevillinger skal være effektivt senest 60 dager etter endelig vedtak i saken.

7) Delegasjon

Rådmannen eller den Rådmannen bemyndiger, gis fullmakt til å tildele prikker etter gjeldende retningslinjer. Rådmannen gis fullmakt til å inndra bevillinger.